

בבית המשפט העליון

רע"א 1647/06

בפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

המבקשים: 1. אלי אברהמי
2. פנינת עוזיאל בע"מ

נגד

המשיב: עו"ד יעקב פודיס

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים בתיק ע"א 6470/05 שניתן ביום 19.1.06
על-ידי השופט צבי זילברטל; השופטת מרים מזרחי
והשופט נעם סולברג

בשם המבקשים: עו"ד מנחם עצמון

החלטה

א. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים
(השופטים זילברטל, מזרחי וסולברג) בע"א 6470/05 מיום 19.1.06 ובערעור שכנגד,
בו נדחו הערעורים על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט רובין) בא'
5769/03 מיום 1.8.05.

ב. (1) המבקשים ערכו הסכם קומבינציה עם פלוני. עקב סכסוך שהתגלע בין
הצדדים הגיש פלוני תביעה לבורר כנגד המבקשים, והמבקשים שכרו את שירותיו של
המשיב – עורך דין - לייצגם בבוררות ובהליכים אחרים הקשורים לתביעה האמורה.
לעניין זה חתמו המבקשים על הסכם שכר טרחה ובו נקבע, בין היתר, כי המשיב יהיה
זכאי לשכר טרחה בשיעור 10% בצירוף מע"מ, מכל סכום שיפסק לטובת המבקשים
בתביעה הנגדית ו"מכל סכום שיפחת מתביעתם בפני הבורר". המודגש מעלה (הדגשה
הוספה) עומד בבסיס המחלוקת בין הצדדים. הליך הבוררות הסתיים בהסכם פשרה, בו
נמחקה התביעה אך הוטלו חיובים שונים על המבקשים. נוכח תוכן הפשרה, נטען על
ידי המשיב כי דין הפשרה כדין דחיית התביעה במלואה, ועל כן זכאי הוא לשכר טרחה

בסך 300,000 ש"ח, שכן התביעה עמדה על סך של שלושה מיליון ש"ח. המשיב תבע את המבקשים בבית משפט השלום.

(2) המבקשים טענו להגנתם כי לא היתה הסכמה מדעת על הכללת הפסוק שבמחלוקת בהסכם שכר הטרחה. כן נטען כי המשיב ויתר על דרישת שכר הטרחה המבוססת על הפסוק שבמחלוקת ומתח עליו קו (גירסת המשיב היא כי המבקש מחק זאת), ולחילופין נטען על ידי המבקשים כי אין לקבל את עמדת המשיב שהתביעה נדחתה במלואה, ויש לקבוע כי שיעורה של התביעה הופחת, שכן על פי הסכם הפשרה הוטלו כאמור על המבקשים חיובים שונים בעלי משמעות כספית. עוד נטען, כי הפסוק שבמחלוקת עמד לחול רק על תביעה שכנגד ששקלו המבקשים להגיש.

(3) בית משפט השלום קבע כי לא עלה בידי המבקשים להוכיח שהצדדים הסכימו מלכתחילה, כי שכר הטרחה אשר ננקב באחוזים יחול רק על התביעה הנגדית שהיה בדעתם להגיש, וכי לא עלה בידם להצביע על עילה לביטולו של הסכם שכר הטרחה. עוד נקבע, כי לא נסתרה ההנחה שההסכם החתום בידי המבקשים מבטא את הסכמתם, ועל כן הסכם שכר הטרחה תקף ומחייב את הצדדים לו. במהלך הדיונים בבית משפט השלום הוסכם על בדיקת פולליגרף לצדדים בקשר למחיקת הפסוק שבמחלוקת לפי גירסאותיהם. תוצאותיה של בדיקה זו היו לטובת המבקש, שלא אובחן כדובר שקר, מה שאין כך המשיב. לימים הקליט המשיב את המבקש בנושא שכר הטרחה, ללא ידיעתו. בית המשפט נתן עדיפות לשיחה המוקלטת על פני בדיקת הפולליגרף, והסיק כי המשיב לא ויתר על דרישתו לשכר טרחה מכוח הפסוק שבמחלוקת. על בסיס הודאתו של המבקש קבע בית משפט השלום, כי תרגום כספי של הפשרה מוביל להפחתת סכום התביעה בסכום של 1,338,386 ש"ח בלבד. לפי חישוב זה נקבע כי שכר הטרחה המגיע למשיב עומד על 133,838 ש"ח בצירוף מע"מ.

(4) הצדדים עירערו לבית המשפט המחוזי. בית המשפט לא ראה לקבל את טענות המבקשים בדבר עצם החיוב בהתבסס על הפסוק שבמחלוקת, ובכך הסתמך על ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי בית משפט השלום. עם זאת, סבר בית המשפט המחוזי, כי יש מקום לבטל את קביעתו של בית משפט השלום באשר לסכום ההפחתה מהתביעה, המהווה בסיס לחישוב שכר הטרחה, והחזיר אליו את הדיון בשאלת השווי הכספי של ההפחתה; זאת - על מנת שיכריע במחלוקת באמצעות מינוי שמאי מטעם בית המשפט או בכל דרך שימצא לנכון, לאחר שמיעת טענות הצדדים בעניין. בית המשפט לא קיבל טענה כי הקלטת, שהוקלטה בניגוד לכללי האתיקה של לשכת עורכי הדין, אינה קבילה.

ג. בבקשה הנוכחית טוענים המבקשים, כי לא הוסכם בין הצדדים על התוספת להסכם שכר הטרחה, וכי תשלום 10% מתייחס אך ורק לתביעה הנגדית, ואילו התוספת נכתבה בערמה מבלי שהמבקשים הבחינו בכך. עוד נטען כי יש מקום ליתן משקל מכריע לתוצאות בדיקת הפוליגרף, ולקבוע כי הקלטת שמקורה בדבר עבירה אינה קבילה.

ד. (1) לאחר העיון לא אוכל להיעתר לבקשה, שאינה עומדת באמות המידה שבהן נשקלת רשות ערעור בגלגול שלישי (ר"ע 103/82 חניון חיפה נ' מצת אור (הדר חיפה)), פ"ד לו(3) 123, מ"מ הנשיא – כתארו אז – שמגר). אין היא מעוררת ביסודה שאלה החורגת ממחלוקת הצדדים, ועניינה, בעיקרו של דבר, בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי בתי המשפט הקודמים, אף שהסיטואציה כולה רחוקה מהותרת תחושה טובה, על פי המתואר בפסקי הדין הקודמים, ואני נסמך אך עליהם משלא נתבקשה תשובה, ולא ארחיב את הדיבור. זאת, אף שבא כוחם המלומד של המבקשים מצביע, לשיטתו, על שאלות משפטיות כלליות העומדות לדיון: מעמדו של "הסכם קלוקל ומטעה", כלשונו, בין עו"ד ללקוחו; מעמדה של בדיקת הפוליגרף שנעשתה בחסות בית משפט השלום ועל פי ניסוחו; מעמדה של הלכה בדבר "פירות העץ המורעל" ובדין הישראלי.

(2) לפני שאדרש לאלה בקצרה, אשוב ואציין כי המדובר בהליך שבו החזיר בית המשפט המחוזי כאמור את הדיון לבית משפט השלום לעניין הסכומים שיש לשלם, וזאת בעקבות הסכמה, שבשלב מסוים נזנחה, למינוי שמאי. אכן, אין בכך כדי להשליך ישירות על הבקשה הנוכחית, אלא - אולי - לעודד סיום ההליכים בפשרה ראויה.

(3) לעיצומם של דברים: אשר לטענה בדבר מעמדו של "הסכם קלוקל ומטעה" בין עורך דין לבין לקוח – הואיל ולא נתבקשה תשובה אציין רק, כי הציפיה הסבירה היא להסכם ברור בין עורך דין ללקוחו, שאין צורך בתלי תלים של פרשנות להידרש אליו; ובמקרה דנן העובדה שאנו מצויים בגלגול שלישי של התדיינות אומרת דרשני. ואולם, בית משפט השלום קבע בעניין זה כממצא עובדתי את אשר קבע, והדבר נתקבל על דעת בית המשפט המחוזי. אין איפוא מקום לגלגול נוסף. אשר לעניין הפוליגרף, ניסוחה של ההסכמה הדיונית היה כי הבדיקה תשמש ראיה קבילה אך לא מכרעת. תוצאות הבדיקה נשקלו איפוא על-ידי בית משפט השלום לאחר הבדיקה, ואחר כך נתן לבו לנושא גם בית המשפט המחוזי. אפשר להבין לתסכולם של המבקשים שעה שפסק

הדין לא הילך בעקבות תוצאתה של הבדיקה, אך ההסכמה הדיונית "בחסות בית המשפט" לא הפכה את הבדיקה לראיה מכרעת וניצחת.

אשר ל"פירות העץ המורעל"; אכן, הלכה זו אינה חלה בישראל למעט משנקבע מפורשות אחרת בדין. אמנם כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית) תשמ"ה-1986 קובעים איסור על עורך דין להקליט שיחה עם לקוחו אלא בידיעתו ולעשות שימוש בשיחה שהושגה בהפרה. איני רואה במקרה דנא להוסיף על שאמרו בעניין זה בתי המשפט הקודמים, ובית המשפט המחוזי ציין אל נכון את החלטת השופטת שטרסברג-כהן ברע"א 7431/96 יפת השמש נ' אלוני, פ"ד נא(2) 574, ולפיה הזכות להביא ראיות, זכות יסוד היא ואין מקום לשללה על-ידי תקנה (ובענייננו מכוח כללי לשכת עורכי הדין); מקומו של כגון דא הוא במתחמו של המחוקק. בית המשפט המחוזי העיר באשר לאי ההשלמה עם הפרת כללים מכללי האתיקה המקצועית, ככל שהיתה, ואוכל רק להצטרף לכך, וגם להוסיף את ההיבט המוסרי המצוי ככלל בבסיס אי הנוחות שבשימוש ב"פירות העץ המורעל". דבר אחרון זה ראוי לדידי לעיון, אך איני סבור כי התיק דנא הוא ההזדמנות הנאותה לכך.

(4) נוכח כל האמור, אין בידי להיעתר לבקשה.

ניתנה היום, כ"ז בניסן תשס"ו (25.4.06).

ש ו פ ט